

Gir ut ukjente Ole Bull-verker

– Ole Bull ville ha fått diagnosen bipolar i dag, men hans musikk er sterkt undervurdert, mener Annar Follesø. Han slipper nå flere av Bulls ukjente fiolin-konserter på CD.

ERIK BJØRNSKAU
INGAR STORFJELL (foto)
erik.bjornskau@aftenposten.no

Da fiolinist Annar Follesø fikk sjansen til å spille inn praktisk talt ukjente og til nå uinnspilte konserter og stykker av bergenseren som la verden for sine føtter med sin fiolin, og som etter Paganinis død i 1840 fikk status som sin tids største fiolinistiske superstar, grep han den entusiastisk.

Musikken Ole Bull selv komponerte, kanskje med unntak av noen få kjente folkemusikkpregete mindre stykker, har helt opp til vår tid vært ansett som middel-mådig av et flertall av musikkverdenens forståelse.

– Men nei, sier Follesø.

Med Kringkastingsorkesteret på lag har han satt sammen en Ole Bull-CD med to ukjente fiolinkonserter og en like ukjent spansk fantasi. I tillegg har de tatt med tre av bergenserenes kortere og kjente verk, «Et Sæterbesøg» – i en versjon for fiolin og strykeorkester funnet i Bulls hus på Valestrand, «Sæterjentens søndag» og «I ensomme stunde».

Undervurdert

– Ole Bull er undervurdert som komponist. På sitt beste viser han musikalsk oppfinnsomhet og begavelse, og melodiene inneholder både inderlighet og originalitet, mener Follesø.

Sjansen til å kaste seg over dette materialet fikk han da Ole Bull-spesialist og biograf Harald Herresthal tipset ham om og tilbød et da nærmest nyoppdaget stykke, «La Verbena de St. Juan» til Festspillene i Bergen i 2007.

Det veldig spanskinspirerte stykket har i musikkhistorien vært omtalt som «St. Hansnatt i Sevilla».

– Men den ble skrevet i Madrid i 1846/47, og er dedisert til den spanske dronning Isabella II, til hennes bryllup. Det er jo et for midabelt publikumsstykke. Bull benytter en rekke spanske temaer, blant annet en dans, «Jota Aragonesa», som for øvrig hans gode venn Franz Liszt også gjorde i sin «Rhapsodie espagnole». De var egentlig ganske like personligheter, Bull og Liszt, med svære egoer. Ole Bulls store mål var å forføre, slå publikum til jorden med sitt spill.

Verdenspremiere

Harald Herresthal oppdaget stykket i de spanske slottsarkivene så sent som i 2006.

– Jeg skulle spille ved Festspillene i Bergen og ønsket meg et lite spilt Ole Bull-stykke, så jeg kontaktet Herresthal og da tilbød han meg dette verket. Den gang spilte jeg den bare sammen med pianist Christian Ihle Hadland. Denne CD-versjonen med orkester er en verdenspremiere, sier Follesø.

UNDERVURDERT: Annar Follesø mener Ole Bulls musikk er sterkt undervurdert. Han har spilt inn tre nærmest ukjente fiolinkonserter av Ole Bull sammen med Kringkastingsorkesteret, under ledelse av Ole Kristian Ruud.

fakta

Annar Follesø

- Norsk fiolinist, 37 år gammel
- Bosatt og arbeider i Oslo
- Førstefiolinist i Kringkastingsorkesteret
- Utdannet blant annet ved Barratt Dues Musikk institutt og Indiana University, Bloomington, USA
- Har gjort turneer som solist i USA, Kina, Russland, Sør-Korea og i flere europeiske land
- Gitt ut verk av Wolfgang Plagge, med Helge Kjekshus, piano (2003), Béla Bartók, med Chr. Ihle Hadland (piano) og Björn Nyman (klarinet), (2005)
- Aktuell med innspilling av Ole Bulls «Violin Concertos» med Kringkastingsorkesteret / Ole Kr. Ruud

De to konsertene, «Concerto i A-dur» og en «Concerto Fantastico», er også førstegangsforefrelser.

– A-durkonserten har vært fremført i en forkortet versjon, men denne komplette utgaven har ikke vært spilt før. «Concerto Fantastico» har vært kjent som «e-moll-konserten», men bare

adagioen, midtsatsen, har vært spilt. Man trodde verket var ufullstendig.

Men hele partituret var der.

– Problemet med disse manuskriptene var for det første at de var nedtegnet i Bulls utydelige kråketær. Dessuten var de ansett svært krevende teknisk, og så anså man altså at dette var middelmå-

dig musikk. Men det er det ikke!

– Ole Bull var avgjort ikke noe hengehue, sier Follesø og ler. Men legger til at det her også er mer mollstemte stemninger.

– Han var en mann av store fakter og overdrivelser, og i dag ville han sannsynligvis ha fått diagnosen bipolar. For det gikk fra voldsomme høyder til bunnløse dyp.

Dykk i Bergensbølgene

SAFTs «People in motion» fremført av en americana-gruppe? Og Tor Endresen som Torhild Sivertsen i Tomboy? Ja, sånt skjer på en ny Bergens-CD.

FINN BJØRN TØNDER
finn.tonder@bt.no

Havnelageret Studio, ved Calle Hamre og Daniel Birkeland, har dykket i Bergens populærmusikkhistorie. De har kommet opp med en spennende og høyst uvanlig CD, under navnet «Bergensbølgene».

Den slippes med brask og bram på Logen Teater onsdag 24. mars, der flere av artistene som er representert på platen skal opptre.

Og tro endelig ikke at det er Ove Thue og de andre i SAFT som har spilt inn landeplagen «People in motion» på «Bergensbølgene». Nei, der blir låten SAFT vant Eurotoppen med i 1971 tolket av americana/countrypopgruppen StMorritz fra Bergen. Og sånn går det slag i slag, der musikere av i dag tolker sine favoritter fra den bergenske musikkhistorien.

Krüger med Ken Dang

For eksempel har Karoline Krüger sunget inn Ken Dangs «Hours

ORIGINALEN: Slik så Ove Thue ut i 1971, da han og SAFT gikk til topps på Europa-toppen. På den nye platen blir «People in motion» tolket av americanagruppen StMorritz.

ARKIVFOTO

and days», som Kjersti Bergesen gjorde udødelig som vokalist i bergensgruppen. Videre har Christine Gulbrandsen tolket Jan Eggum, mens Tor Endresen og Chickendales gjør sin versjon av Tomboys «People get moving» fra 1980-tallet.

Historietime

Fjorden Baby, Ugress, Nathalie Nordnes og andre gjør også sine vrier på sine favoritter fra Bergens rikholdige arkiv av populær-

musikk gjennom de siste 50 år.

Den spesielle platen lanseres som konsert i Logen neste onsdag, der publikum også får en innføring i de mange Bergensbølgene det har vært innen populærmusikken i Norge. Calle Hamre er da også blitt ekspert på byens stolte, musikalske historie. Musikeren og produsenten laget i sin tid en populær serie på BTV om byens pop- og rockehistorie fra 1960-årene til i dag.